ប្រឡងឆមាសលើកទី១
វិញ្ញាសាៈ ភាសាខ្មែរ

សាលាបឋមសិក្សា ……………………

ថ្នាក់ទី៦

ឈ្មោះ…………………………………………

ពិន្ទុ	មូលវិចារ

I. អំណាន

ចូរអ្នកអានអត្ថបទខាងក្រោម រួចឆ្លើយនឹងសំណួរ។

រឿង ទំនៀមទម្លាប់ដាក់ប្រាក់កាក់នៅក្នុងមាត់អ្នកស្លាប់

មានរឿងបុរាណតំណាលតៗគ្នាថា មានបុរសម្នាក់នៅជាមួយប្រពន្ធតាំងពីក្មេងរហូតដល់ចាស់ គ្មានកូនមួយសោះ។ គាត់មានមាសមួយបាត។ ប្ដីប្រពន្ធនេះ បានសន្យាគ្នាថា បើអ្នកណាស្លាប់មុនត្រូវយកមាសនេះ ដាក់ក្នុងមាត់អ្នកនោះ។ ចំណេរកាលមិនយូរប៉ុន្មាន ប្ដីបានស្លាប់មុនទៅ។ ភរិយាក៏យកមាសនោះទៅដាក់ក្នុងមាត់ប្ដី ហើយយកសពប្ដីទៅបូជា។ ភ្លើងឆេះមាសរលាយអស់នៅសល់តែបីស្លឹង។

ថ្ងៃមួយ ព្រះមហាក្សត្របានត្រាស់បង្គាប់ឱ្យរៃអង្គាសមាសក្នុងមួយផ្ទះឱ្យបានមួយបាតជាកំហិត។ ប្រពន្ធរបស់ខ្មោចនោះ ក៏យកមាសបីស្លឹងដែលគាត់រើសទុកនោះ ទៅថ្វាយស្ដេច។ គាត់ទូលស្ដេច ៖ " ក្រាបទូលព្រះករុណា! មាសនេះពីដើមពេញមួយបាត តែខ្ញុំម្ចាស់បានយកទៅបង់មាត់ឱ្យប្ដីខ្ញុំម្ចាស់នៅពេលគាត់ស្លាប់ ក៏ត្រូវភ្លើងឆេះអស់នៅសល់តែប៉ុណ្ណឹង។ សូមព្រះករុណា មេត្តាដល់សត្វទ័លក្រផងចុះ។ ខ្ញុំម្ចាស់មិនអាចរកមាសមកថ្វាយព្រះអង្គបានឡើយ"។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ស្ដាប់ហើយ ក៏កើតក្ដីសង្វេគស្លុតព្រះទ័យ ទើបទ្រង់លើកលែងការរៃយកមាសពីបណ្ដារាស្ដ្រតទៅទៀត។

អាស្រ័យរឿងនេះ ទើបបណ្ដារាស្ត្រទាំងអស់យល់ថា ប្រាក់ ឬមាសដែលបង់ក្នុងមាត់ខ្មោច មានអានុភាពទៅលើទឹកចិត្តមនុស្សណាស់ សូម្បីព្រះមហាក្សត្រក៏ចុះចាញ់អានុភាពនេះដែរ។ ម្យ៉ាងទៀត អានុភាពនៃប្រាក់ ឬមាសបង់មាត់ខ្មោចនេះ ជាវត្ថុស័ក្ដិសិទ្ធិអាចជួយរំដោះគ្រោះថ្នាក់ ក្នុងពេលមានអាសន្នបាន។ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបគេនាំគ្នាធ្វើរបៀបនេះ រហូតកើតទៅជាទំនៀមទម្លាប់តរៀងមក។

ប៉ុន្ដែអ្នកប្រាជ្ញបុរាណ ឱ្យយកប្រាក់ ឬមាសទៅដាក់ក្នុងមាត់ខ្មោច ដើម្បីធ្វើជាប្រស្នាឱ្យពិចារណាថា យើងមិនអាចយករបស់អ្វីមួយជាប់នឹងខ្លួនបានទេ នៅពេលដែលយើងស្លាប់ទៅ។

(ដកស្រង់នឹងកែសម្រួលពីប្រជុំរឿងព្រេងខ្មែរភាគ៩)

សំណួរ

១. តើរឿងនេះមានតួអង្គណាខ្លះ?

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

២. តើប្ដីប្រពន្ធបានសន្យាគ្នាដូចម្ដេច?

……………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………

LIVEWORKSHEETS

៣. តើព្រះមហាក្សត្រត្រាស់បង្គាប់ដូចម្ដេច?

....

....

៤. ហេតុអ្វីបានជាព្រះមហាក្សត្រឈប់រើអង្គាសមាសពីប្រជារាស្ត្រ?

....

....

៥. តើប្រជារាស្ត្រ មានជំនឿដូចម្ដេចចំពោះការយកប្រាក់ ឬមាសទៅបង់នឹងមាត់ខ្មោច?

....

....

៦. តើអ្នកប្រាជ្ញបុរាណចង់អប់រំដូចម្ដេច?

....

....

II. លំហាត់

ក. ចូររកពាក្យន័យដូចនឹងពាក្យខាងដើមជួរ ដោយគូសសញ្ញា √ ក្នុងប្រអប់ និង x ក្នុងប្រអប់ចម្លើយខុស។

១. ប្រព្រឹត្ត ៖	☐ ចូលចិត្ត	☐ ធ្វើតាម	☐ ប្រឹងប្រែង
២. ប្រហារ ៖	☐ ខឹង	☐ ចង	☐ សម្លាប់
៣. គន្លង ៖	☐ លំអាន	☐ របង	☐ ព្រំប្រទល់ ។

ខ. ចូររកពាក្យពីរដែលមានន័យដូចគ្នានៅក្នុងជួរនីមួយៗ ។

១. ត្រកាល ៖	☐ ប្រសើរ	☐ ប្រយ័ត្ន	☐ ថ្លៃថ្នូ
២. ដេរដាស៖	☐ ប្រញឹក	☐ ពាសពេញ	☐ រឹករក់
៣. ត្រកាល ៖	☐ បៀតបៀន	☐ ប្រមាថ	☐ ប្រមូល ។

គ. ចូររកពាក្យផ្ទុយនឹងពាក្យខាងដើមជួរ ដោយគូសសញ្ញា √ ក្នុងប្រអប់ និង x ក្នុងប្រអប់ចម្លើយខុស។

១. សាមគ្គី ៖	☐ រួបរួម	☐ បែកបាក់	☐ វៀចវេរ
២. អ៊ូអរ ៖	☐ ខ្វល់ខ្វាយ	☐ មមាញឹក	☐ ប្រមូល ។

ឃ. ចូររកពាក្យដែលមានន័យផ្ទុយគ្នានឹងពាក្យនៅក្នុងជួរនីមួយៗ ។

១. បុរាណ ៖	☐ យូរ	☐ សម័យ	☐ ចាស់
២. សរសើរ ៖	☐ បន្ទុះបង្អាប់	☐ ញញើត	☐ កោតក្រែង
៣. អន់ថយ ៖	☐ ដុះដាល	☐ រួសរាយ	☐ ជឿនលឿន
៤. ទុកចិត្ត ៖	☐ ប្រយ័ត្ន	☐ ធ្វេសប្រហែស	☐ ជឿជាក់
៥. ហូរហៀរ៖	☐ ចង្អៀត	☐ ញឹកញាប់	☐ ម្តងម្កាល ។

LIVEWORKSHEETS

ង. ចូរយកពាក្យក្នុងប្រអប់ទៅបំពេញចន្លោះខាងក្រោម ។

ឧទ្ទិស	ព្រះពុទ្ធ	ព្រះសង្ឃ	ជំនឿ	ចង្ហាន់	សន្តាន	សាសនា	បញ្ជូន

នៅលើសកលលោកមាន .... ច្រើន ប៉ុន្តែប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើនបានប្រកាន់យកសាសនា .... ។ នោះគឺដោយសារប្រជាជនយើងមាន .... មុតមាំលើព្រះពុទ្ធសាសនា។ នៅថ្ងៃភ្ជុំបិណ្ឌ ខ្មែរយើងយក................................. ទៅប្រគេនព្រះសង្ឃ ដើម្បី.............................កុសលដល់ញាតិ .... ដែលបានចែកឋានទៅ។ នេះមកពីយើង មានជំនឿថា .... អាចបញ្ជូនកុសល់ដល់ពួកគាត់មែន។

LIVEWORKSHEETS